

Van: Wpg
Verzonden: woensdag 29 maart 2023 19:24
Aan: Wpg
CC: Wpg
Onderwerp: 5.1.2.d

Hoi Wpg,

Ik begreep dat ook jij bent benaderd voor 5.1.2.d.
Ik heb overleg gehad met Wpg. Zij heeft de opdracht gekregen om zich bezig te gaan houden met het in kaart brengen van de route en de aandachtspunten. Zij heeft deze opdracht gekregen van de algemeen commandant. Reikwijdte

5.1.2.d

Ik hoor graag.

Gr Wpg

Met vriendelijke groet,

Wpg
Wpg
06 -Wpg
Wpg @politie.nl

Nationale Politie | RE Den Haag |
DROS | Afdeling Infrastructuur | Drones Den Haag
Zichtenburglaan 240, 2544 EB Den Haag

Afwegingskader politiedrones

Door	Wpg
Afdeling	5.1.2.i
Versienummer	1.0
Datum	27 juni 2024
Kenmerk	
Status	Definitief
Rubricering	Niet Vertrouwelijk

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Afwegingskader.....	5

Inleiding

Een onbemand luchtvaartuig, of 'drone' is een hulpmiddel met bepaalde unieke kenmerken die van toegevoegde waarde kunnen zijn in het politietoetreden. Het unieke karakter van de drone ligt voor de politie besloten in het feit dat een drone is uitgerust met een camera, die politiemensen op de grond een (overzichts-)beeld vanuit de lucht van een bepaalde situatie kan geven. Het feit dat er een camera wordt gebruikt betekent óók dat er een inbreuk gemaakt kan worden op de levenssfeer van burgers omdat de camera uit de lucht méér kan zien dan een mens en burgers niet kunnen zien waar de camera naar kijkt. Zodra er een drone in de lucht hangt kunnen zij zich als burger niet langer onbespied wanen. Voor de inzet van een drone door de politie moet daarom een rechtvaardiging zijn.

Juridische grondslag

De inzet van drones door de politie wordt gebaseerd op het taakstellende artikel 3 Politiewet 2012. Het is vaste jurisprudentie dat de politie op basis van dit artikel handelingen mag verrichten die een 'niet meer dan geringe inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer'. Dit betekent tegelijkertijd dat de inzet van drones ook niet meer dan zo'n geringe inbreuk mag maken. Wat precies een 'geringe inbreuk' is, is niet op voorhand precies vast te stellen. Dat zal per geval beoordeeld moeten worden. Wat in ieder geval op basis van artikel 3 Politiewet 2012 niet is toegestaan, is om met een drone bepaalde personen langdurig of zeer frequent te volgen en zo zijn/haar handelen over langere tijd in kaart te brengen. Op grond van artikel 3 Politiewet kunnen drones worden ingezet voor alle drie de taken van de politie: het handhaven van de openbare orde, de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde (opsporen van strafbare feiten en het waken over de veiligheid van personen) alsmede het verlenen van hulp.

Specifiek voor de handhaving van de openbare orde kan in plaats van artikel 3 Politiewet ook artikel 151c Gemeentewet de wettelijke basis zijn voor de inzet van een politiedrone. Op grond van dit artikel kan de burgemeester cameratoezicht in het kader van de handhaving van de openbare orde instellen. Dat kunnen vaste of mobiele camera's zijn, maar ook 'vliegende camera's'. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan situaties waarin grote mensenmassa's bijeen zijn in de publieke ruimte en waar het uit het oogpunt van handhaving van de openbare orde noodzakelijk kan zijn om vanuit de lucht te monitoren hoe groepen mensen zich binnen een bepaald gebied verplaatsen.¹

Bij beide wettelijke grondslagen moet beoordeeld worden of de inzet van een drone in een specifiek geval voldoet aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. Dat betekent dat het doel van de inzet zwaarwegend genoeg moet zijn om het gebruik van een drone te rechtvaardigen. En dat het doel niet op een minder inbreukmakende manier bereikt kan worden.

Als er tijdens de inzet van een drone camerabeelden worden gemaakt, vallen die als politiegegevens onder de Wet politiegegevens. Dat geldt zowel bij de inzet op grond van de Politiewet als op grond van de Gemeentewet. De Wet politiegegevens regelt onder welke voorwaarden de camerabeelden verwerkt worden, zoals hoe lang de beelden bewaard mogen worden, en waar ze voor gebruikt mogen worden.

Ethiek: wat is wenselijk?

Binnen het kader van wat wettelijk is toegestaan kan altijd de vraag gesteld worden wat wenselijk is. Dit is het terrein van de ethiek. Zeker waar het gaat om de inzet van een relatief nieuw middel als een drone is het goed om na te denken wat het wenselijke gebruik van drones door de politie is.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2012–2013, 33 582, nr. 6, p. 9.

De politie heeft die vraag om te beginnen aan (groepen van) burgers gesteld². Door burgers kan een drone ervaren worden als een invasief middel, dat in kan grijpen op hun privacy, op het gevoel van rust en ontspanning, op de vrijheid om hun mening te uiten en zelfs een gevoel van onveiligheid teweeg kan brengen. Tegelijk zijn bevroegde burgers ook van mening dat er situaties zijn waarin de inzet van een drone voor het uitvoeren van de politietoek acceptabel is. Sowieso is het voor hen belangrijk dat kenbaar is dat een drone van de politie is. Naast het onderzoek onder burgers heeft de politie over uiteenlopende vormen van drone-inzetten nagedacht met zoveel mogelijk relevante betrokken partijen van binnen en buiten de politie.

Dit onderzoek naar wat wenselijk is als het gaat om het inzetten van politiedrones heeft naast een algemene normering van proportionaliteit en subsidiariteit allerlei andere concrete waarden in beeld gebracht die relevant zijn bij de inzet van drones door de politie. Zoals veiligheid, als het gaat om het mogelijke risico dat een drone kan neerstorten, of leefbaarheid bijvoorbeeld als het gaat om rust in de natuur of de eigen woonomgeving, privacy natuurlijk, maar ook de legitimiteit van het politieoptreden en het vertrouwen in de politie. Relevante waarden kunnen met elkaar op gespannen voet staan. Dit is afhankelijk van de specifieke context van de inzet. Om tot een (ethisch) verantwoorde inzet te komen moet gestreefd worden naar een aanvaardbare balans tussen belangrijke waarden.

Gebruik afwegingskader

Dit afwegingskader is de weerslag van het uitvoerige proces van onderzoek en reflectie dat de politie heeft doorlopen als het gaat om het (ethisch) verantwoord willen inzetten van drones. Belangrijke relevante waarden zijn verwerkt in de criteria voor de inzet van een drone en de randvoorwaarden die daarbij in acht genomen kunnen worden. Deze criteria en randvoorwaarden kunnen helpen in het maken van een zorgvuldige afweging over een concrete voorgenomen drone-inzet.

De opsomming van situaties in dit kader waarin een drone toegevoegde waarde kan bieden sluit ook bepaalde toepassingen uit, zoals de inzet van een drone ter preventie. Zonder zicht op versterking van de openbare orde, te plegen strafbare feiten, concrete dreiging voor de veiligheid van personen of concrete behoefte aan hulpverlening kan de inbreuk die gemaakt wordt niet gerechtvaardigd worden. Net als met andere middelen en bevoegdheden kan de politie in zulke situaties wél de afweging maken om de drone als middel achter de hand te houden en pas in te zetten als de omstandigheden dat rechtvaardigen.

De inzet van een drone alléén ter besparing van personeel is eveneens onvoldoende rechtvaardiging voor het maken van de inbreuk die het gebruik van een camera oplevert. Wél is het mogelijk dat de inzet van een drone *op basis van (één van) de criteria in dit afwegingskader* per saldo minder personeels-inzet vraagt, omdat 'ogen in de lucht' het effectief en efficiënt aansturen van politiemensen op de grond mogelijk maken.

Specifieke omstandigheden kunnen ook maken dat een drone juist het meer wenselijke middel is om in te zetten: bijvoorbeeld als het gaat om kwetsbare natuur die van betreding door mensen te lijden zou hebben, of wanneer de drone minder inbreuk maakt qua geluidsoverlast dan een helikopter.

² Het Nieuwe Trivium, "Inzet van politie drones: waarden wegen met inlevingsvermogen en verstand", 14 april 2022

Afwegingskader

1 Op basis van welke juridische grondslag wordt de drone ingezet?

- a) inzet van drones door de politie gebeurt op basis van artikel 3 Politiewet -> doorloop alle volgende vragen (2 tot en met 6) in dit kader.
- b) in een uitzonderingsituatie is inzet van drones op gezag van de burgemeester mogelijk op basis van artikel 151c Gemeentewet. Als de drone wordt gevlogen door politiemedewerkers -> alléén de bepalingen onder punt 6 van dit kader zijn van toepassing (data governance en communicatie).
- c) als de gemeente zelf drones vliegt op basis van artikel 151c Gemeentewet, dan zijn de beelden politiegegevens-> alléén de bepaling onder punt 6a van dit kader is van toepassing (data governance)

2 Wat voegt een drone-inzet toe aan de politie-inzet in deze situatie?

5.1.2.d

Geén van bovenstaande redenen van toepassing -> geen drone-inzet.

3 Is met behulp van de drone goed zicht te krijgen op de beoogde locatie?

5.1.2.d

4 Welke mogelijke extra maatregelen worden bij de beoogde inzet genomen om de inzet zo gericht mogelijk te doen en een onnodige inbreuk op de vrijheid van burgers te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken?

- a) Geen groter gebied in beeld brengen dan nodig, eventueel door (een deel van) het beeld automatisch te 'blurren'.
- b) Niet onnodig over privéterrein vliegen.
- c) Een drone aan een vaste kabel gebruiken, of een vaste positie aanhouden in plaats van een rondvliegende drone.
- d) Niet lager vliegen dan strikt noodzakelijk, in het bijzonder in natuur- of recreatiegebied.

- e) De drone alleen gebruiken om (vanaf grotere hoogte) politiemensen op de grond aan te sturen in plaats van:
 - i) op lagere hoogte (rond) te gaan vliegen en/of
 - ii) in te zoomen en/of
 - iii) de speaker te gebruiken.
- f) Andere camera's achterwege laten 5.1.2.d

5 Welke mogelijke extra maatregelen worden bij de beoogde inzet genomen om de veiligheid van burgers te waarborgen?

- a) Gebruik van een lichtere drone.
- b) Gebruik van een drone met parachute.
- c) Het gebied waar gevlogen wordt afzetten.

6 Zijn de noodzakelijke randvoorwaarden in acht genomen?

- a) Data governance: de naleving van afspraken over het streamen, opnemen, delen en bewaren van beelden.
- b) Communicatie: aan het publiek zoveel mogelijk kenbaar maken dat een politiedrone wordt ingezet, vooraf (via politie.nl), tijdens (via X en met behulp van een tekstkar) en achteraf (via politie.nl).

4.

Reikwijdte

Van: OPS_Helpdesk <OPS_Helpdesk@lvnl.nl>
Verzonden: woensdag 30 juli 2025 12:56
Aan: Wpg <Wpg@politie.nl>
Onderwerp: RE: Aanvraag politie dronevlucht dd. 3-8-2025

Ontvangen, we zorgen dat de info op tijd op de toren ligt

Met vriendelijke groet/Best regards,

Vliegverkeer in veilige handen / Air traffic in safe hands
+31 20 406 2201 | Expert | Operational Helpdesk LVNL

Van: Wpg <Wpg@politie.nl>
Verzonden: woensdag 30 juli 2025 12:49
Aan: Wpg <OPS_Helpdesk@lvnl.nl>

CC: Wpg <[redacted]@politie.nl>

Onderwerp: Aanvraag politie dronevlucht dd. 3-8-2025

Let op! Deze e-mail is verstuurd door een externe organisatie. Klik niet op links en open geen bijlagen, tenzij je de afzender herkent en weet dat je de inhoud kunt vertrouwen.

Goedendag,

Bij deze de aanvraag voor toestemming te mogen drone-vliegen binnen de CTR van Rotterdam-The Hague

Het betreft hier het in beeld brengen van een redelijk lang traject. (Mapping)

De planning is om omstreeks 07.30 uur (lokale tijd) te beginnen in 5.1.2.d en gedurende de dag te eindigen in 5.1.2.d

Er zal bij aanvang vlucht contact opgenomen worden met de toren. (Tevens aan het einde van de inzet ook de afmelding)

Met vriendelijke groet Wpg .

Wpg

Wpg

Wpg of 0900 - 8844
Wpg

Politie | Eenheid Den Haag 5.1.2.i
Zichtenburglaan 240, 2544EB Den Haag
Wpg

----- Disclaimer -----

De informatie verzonden met dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en zij die van de geadresseerde(n) toestemming kregen dit bericht te lezen. Kennisneming door anderen is niet toegestaan.

De informatie in dit e-mailbericht (en bijlagen) kan vertrouwelijk van aard zijn en binnen het bereik van een geheimhoudingsplicht en/of een verschoningsrecht vallen.

Indien dit e-mailbericht niet voor u bestemd is, wordt u verzocht de afzender daarover onmiddellijk te informeren en het e-mailbericht (en bijlagen) te vernietigen.

Conform het beveiligingsbeleid van de Politie wordt e-mail van en naar de politie gecontroleerd op virussen, spam en phishing en moet deze e-mail voldoen aan de voor de overheid verplichte mailbeveiligingsstandaarden die zijn vastgesteld door het Forum Standaardisatie.

Mail die niet voldoet aan het beveiligingsbeleid kan worden geblokkeerd waardoor deze de geadresseerde niet bereikt. De geadresseerde wordt hiervan niet in kennis gesteld.

The information sent in this E-mail message (including any attachments) is exclusively intended for the individual(s) to whom it is addressed and for the individual(s) who has/have had permission from the recipient(s) to read this message.

Access by others is not permitted.

The information in this E-mail message (including any attachments) may be of a confidential nature and may form part of the duty of confidentiality and/or the right of non-disclosure.

If you have received this E-mail message in error, please notify the sender without delay and delete the E-mail message (including any attachments).

In conformity with the security policy of the Police, E-mails from and to the Police are checked for viruses, spam and phishing and this E-mail must meet the standards of the government-imposed E-mail security as set by the Standardization Forum.

Any E-mail failing to meet said security policy may be blocked as a result of which it will not reach the intended recipient. The recipient concerned will not be notified.

This e-mail and any attachment is intended for the addressee(s) only. If you have received this e-mail by mistake please notify the sender by return e-mail, and delete this e-mail. Unauthorized use, disclosure or copying of this e-mail and any attachment is prohibited. Opinions, conclusions and other information in this message that do not relate to the official business of Air Traffic Control the Netherlands shall be understood as neither given nor endorsed by it. Air Traffic Control the Netherlands shall not be liable for the incorrect or incomplete transmission of this e-mail or any attachment, nor responsible for any delay in receipt.

Drone flights Rotterdam CTR

Police / Customs / Fire department

Procedure

1. Complete the information below and email this form at least 30 minutes before start of the drone flight to ops_helpdesk@lvnl.nl.
2. The Operational Help Desk will contact you to discuss and/or approve your request.
3. Keep the Operational Help Desk informed about any changes.

Operator: X Police	Training flight: X No	Date: 03-08- 2025	Height (max): 300 ft
Start time: 05.30 UTC	End time: 13.30 UTC		
Position: 5.1.2. d	Radius: 100 (meter)		
Names observer / drone pilot: Wpg Wpg	Telephone numbers: 06Wpg 06Wpg 088 – Wpg		

Drone flights and data are to be treated confidentially.

5.1.2.d

No rights can be derived from this form. For questions and/or comments, please contact Operational Help Desk.
Telephone +31 20 406 2201 or ops_helpdesk@lvnl.nl.